

30.9.2024

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

Asia: HE 109/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2025

Autoliitto kiittää mahdollisuudesta saada lausua tässä asiassa.

Tierahat

Julkisen talouden, yritysten ja kotitalouksien haastava taloudellinen tilanne jatkuu, minkä takia on entistä tärkeämpää kohdistaa menoja aiheuttavat toimenpiteet kaikkein vaikuttavimpiin hankkeisiin ja tuloja tuovat toimenpiteet, kuten verot niin, että niistä on mahdollisimman vähän haittaa kotitalouksien ja yritysten toimeentulolle.

Suomen tiestön kunto on rapistunut jo pitkään ja korjausvelka on kasvanut jo yli 2,5 miljardiin euroon. Tälle vuodelle tiestölle osoitettu lisärahoitus on mahdollistanut noin 4 000 kilometrin mittaisen päällystysohjelman, minkä ansiosta korjausvelka pysyy suurin piirtein ennallaan. Ensi vuoden talousarviossa perusväylänpitoon on osoitettu kuluvaan vuoteen vähemmän rahoitusta, mutta korjausvelan torjuntaan osoitetaan 200 miljoonaa lisärahoitusta. Riippuen siitä kuinka suuri osa tuosta lisärahoituksesta suunnataan tiestöön ja mikä on esimerkiksi bitumin hinta, ensi vuonna voidaan päällystää arviolta noin 3 500 kilometriä maanteitä. Korjausvelan kasvu jatkuu lisärahoituksesta huolimatta, mutta hitaampana kuin aiemmin.

Perusväylänpidon rahoitukseen pitäisi saada pysyvä tasokorotus, jotta päällystysohjelmasta saataisiin suunnitelmallisempaa. Se johtaisi työvoiman parempaan saatavuuteen ja kilpailun lisääntymiseen, mikä hillitsisi urakoiden kustannuksia. Jos rahoitus eli töiden määrä vaihtelee vuodesta toiseen, jäävät pitkäjänteiset investoinnit tekemättä infra-alan yrityksissä kannattamattomina.

Verotus

Hallitus on korottamassa vähäpäästöisten autojen eli käytännössä sähköautojen ja ladattavien hybridi-autojen ajoneuvoverotusta vuodesta 2026 alkaen. Tämä vaikuttaa ajoneuvoveroon jo ensi vuonna portaittain. Matkailuautojen käyttövoimaveron kuusinkertaistamisen lasketaan tuovan hyvin pienet lisäverotulot, mutta korotuksesta aiheutuu merkittävää haittaa yksittäisille kotitalouksille sekä matkailualan yrityksille.

Hallituksen päätös jatkaa nollapäästöisten työsuhteautojen verotusarvon määräraikaista alentamista on erittäin tärkeä toimenpide liikenteen sähköistymisen edistämisen ja päästötavoitteiden kannalta. Autoliiton näkemyksen mukaan myös 1–100 g/km hiilidioksidipäästöt tuottavien eli vähäpäästöisten työsuhteautojen verotusarvon alennusta olisi syytä jatkaa ainakin ladattavien hybridien sekä kaasuautojen kohdalla.

Monelle omalla ladattavalla ajoneuvolla tai käyttöetuautolla ajavalle mahdollisuus ladata autoa verovapaasti työpaikalla, jos työnantaja ilmaisen lataamisen sallii, on ollut yksi kannustin sähköauton tai lataushybridin valinnalle. Tätä verovapautta olisi syytä jatkaa myös vuoden 2025 jälkeen.

Autoilun kustannukset ovat kasvaneet ja kasvu kiihtyy tulevina vuosina muun muassa jakeluvelvoitteen kiristymisen ja muiden vihreän siirtymän toimenpiteiden takia. Suomalaisten kotitalouksien sekä elinkeinoelämän toimeentulon kannalta tämä vaatii myös vastakkaisia toimenpiteitä. Yli 90 prosenttia Suomen henkilö- ja tavaraliikenteestä kulkee teitä pitkin ilman tosiasiallisia vaihtoehtoja.

Kunnioittavasti,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Pasi Nieminen', with a long horizontal stroke extending to the right.

Pasi Nieminen

Autoliitto Ry